

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Marzanna Chojnowska

Sędziowie: SO Krzysztof Kamiński – spr.

SO Przemysław Wasilewski

Protokolant Agnieszka Malewska

w obecności prokuratora Elżbiety Korwell, po rozpoznaniu w dniu 11.12.2014 r. sprawy M. K.zd. (...) oskarżonej o czyny z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. i T. K.oskarżonego o czyny z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. oraz z art. 271§1 k.k. na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora oraz oskarżonych od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 16 kwietnia 2014 r. (sygn. akt XV K 1213/13):

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że:

1. w stosunku do M. K.:

a) uchyla rozstrzygnięcie z pkt. 3 części dyspozytywnej;

b) uniewinnia oskarżoną od popełnienia czynu zarzucanego jej w pkt. V części wstępnej;

d) uznaje oskarżoną za winną popełnienia czynów zarzuconych jej w pkt. III i IV części wstępnej i za to na mocy art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. skazuje, a na mocy art. 19§1 i 2 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zw. 11§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. w zw. z art. 60§6 pkt 4 k.k. wymierza jej karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych.

2. w stosunku do T. K.:

a) uchyla rozstrzygnięcia z pkt. 4, 5 i 7 części dyspozytywnej;

b) w zakresie czynu zarzucanego mu w pkt. XII części wstępnej uznaje go za winnego tego, że w dniu 03.09.2012 r. w B. będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ul. (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A.poświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu – planu ratального zawartej pomiędzy w/w bankiem, a kredytobiorcą A. S. (1)w ten sposób, że wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca, tj. o popełnienia czynu z art. 271§1 k.k.;

c) w zakresie czynu zarzucanego mu w pkt. XIII części wstępnej uznaje go za winnego tego, że w dniu 03.09.2012 r. w B. będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ul. (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A.poświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu – planu ratального zawartej pomiędzy w/w bankiem, a kredytobiorcą R. W.w ten sposób, że wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca, tj. o popełnienia czynu z art. 271§1 k.k.;

a nadto uznając oskarżonego za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt. VII, VIII, X, XI, XIV, XV i XVI na mocy art. 271§1 k.k. za każdy z nich skazuje go, a na podstawie art. 271§1 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierza mu karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

d) uznaje oskarżonego za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt. VI i IX na mocy art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. skazuje za każdy z nich, a na mocy art. 19§1 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierza mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

e) na mocy art. 91§2 k.k. wymierza oskarżonemu karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

f) na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. i art. 70§1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata.

II. W pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłat, od M. K. kwotę 100-zł. (stu złotych) i od T. K. kwotę 180-zł. (stu osiemdziesięciu złotych) i obciąża ich pozostałymi kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze w kwotach po 40-zł. (czterdzieści złotych).

UZASADNIENIE

T. S. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 12.01.2012 r. w B. podczas zawierania umowy kredytowej na zakup usługi szkoleniowej świadczonej przez O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)w wysokości 5250 zł, złożył działającemu w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A nierzetelne pisemne oświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w firmie Księgarnia (...)z siedzibą w B.ulica (...)lokal (...)w charakterze pracownika usług i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach 2000 zł miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości nie był zatrudniony we wspomnianym podmiocie gospodarczym i nie uzyskiwał dochodów z tytułu zatrudnienia we wspomnianym podmiocie gospodarczym, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu tj. o czyn z art. 297§1 k.k.

R. W. został oskarżony o to, że:

II. w dniu 08.09.2012r. w B. podczas zawierania umowy kredytowej na zakup usługi szkoleniowej świadczonej przez O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)w wysokości 40 000 zł złożył działającemu w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A nierzetelne pisemne oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej R. K.W. R.i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach w wysokości 5330 zł netto podczas gdy w rzeczywistości przedmiotowa działalność gospodarcza została zawieszona w dniu 01.08.2012r. i z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie uzyskiwał dochodów, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu tj. o czyn z art. 297§1 k.k.

M. K. została oskarżona o to, że:

III. w dniu 12.01.2012r. w B., w zamiarze aby T. S. dokonał czynu zabronionego, udzieliła mu pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że umożliwiła nawiązanie kontaktu z osobą uprawnioną T. K. działającym w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A, który to poświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu – planu ratalnego oraz limitu nr (...) w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca mając przy tym świadomość, iż ww. T. S. składa nierzetelne pisemne oświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w firmie Księgarnia (...) z siedzibą w B. ulica (...) lokal (...) w charakterze pracownika usług i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach 2000 zł miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości nie był zatrudniony we wspomnianym podmiocie gospodarczym i nie uzyskiwał dochodów z tytułu zatrudnienia we wspomnianym podmiocie gospodarczym, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k.

IV. w dniu 01.06.2012r. w B., w zamiarze, aby H. K. dokonała czynu zabronionego, udzieliła jej pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że umożliwiła nawiązanie kontaktu z osobą uprawnioną T. K. działającym w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A, który to poświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu – planu ratalnego oraz limitu nr (...) w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca mając przy tym świadomość, iż ww. składa nierzetelne pisemne oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej M. (...) H. K. i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach w wysokości 1500 zł podczas gdy w rzeczywistości przedmiotowa działalność gospodarcza została zawieszona w dniu 07.09.2011r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie uzyskiwała dochodów, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k.;

V. w dniu 03.09.2012r. w B., w zamiarze aby A. S. (1) dokonała czynu zabronionego, udzieliła jej pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że umożliwiła nawiązanie kontaktu z osobą uprawnioną T. K. działającym w imieniu kredytodawcy (...) Bank S.A, poświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu – planu ratalnego oraz limitu nr (...) w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca mając przy tym świadomość, iż ww. składa nierzetelne pisemne zaświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w (...) w charakterze księgowej i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach w wysokości 3600 zł miesięcznie podczas gdy w rzeczywistości nie była zatrudniona we wspomnianym podmiocie gospodarczym i nie uzyskiwała dochodów z tytułu zatrudnienia we wspomnianym podmiocie gospodarczym, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k.

T. K. został oskarżony o to, że:

VI. w dniu 12.01.2012r. w B., w zamiarze aby T. S.dokonał czynu zabronionego, udzielił mu pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu planu ratalnego oraz limitu nr (...)w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca mając przy tym świadomość, iż ww. składa nierzetelne pisemne oświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w firmie Księgarnia (...)z siedzibą w B.ulica (...)lokal (...)w charakterze pracownika usług i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach w wysokości 2000 zł miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości nie był zatrudniony we wspomnianym podmiocie gospodarczym, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k.;

VII. w dniu 02.02.2012r. w B., będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą J. C.w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

VIII. w dniu 20.04.2012r. w B., będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O.P. T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą R. S.w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

IX. w dniu 01.06.2012r. w B., w zamiarze aby H. K.dokonała czynu zabronionego, udzielił jej pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego oraz limitu (...)w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca

mając przy tym świadomość, iż ww. składa nierzetelne pisemne oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej M.(...)H. K.i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach w wysokości 1500 zł podczas, gdy w rzeczywistości przedmiotowa działalność gospodarza została zawieszona w dniu 07.09.2011r. i z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie uzyskiwała dochodów, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k.;

X. w dniu 31.07.2012r. w B., będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą J. C.w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

XI. w dniu 01.08.2012r. w B. będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą I. B.w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

XII. w dniu 03.09.2012r. w B., w zamiarze, aby A. S. (1)dokonała czynu zabronionego, udzielił jej pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego oraz limitu nr (...)w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca mając przy tym świadomość, iż ww. składa nierzetelne pisemne zaświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę na czas określony w (...)w charakterze księgowej i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach o wysokości 3600 zł miesięcznie podczas gdy w rzeczywistości nie była zatrudniona we wspomnianym podmiocie gospodarczym i nie uzyskiwała dochodów z tytułu zatrudnienia we wspomnianym podmiocie gospodarczym, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k.;

XIII. w dniu 03.09.2012r. w B., w zamiarze, aby R. W.dokonał czynu zabronionego, udzielił mu pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w ten sposób, że będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego oraz limitu nr (...)w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca mając przy tym świadomość, iż ww. składa nierzetelne pisemne oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej R. K.W. R.i uzyskiwanych z tego tytułu dochodach w wysokości 5330 zł netto podczas gdy w rzeczywistości przedmiotowa działalność gospodarza została zawieszona w dniu 01.08.2012r. i z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie uzyskiwał dochodów, co miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu to jest o czyn z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k.;

XIV. w dniu 05.09.2012r. w B. będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą Z. Z.w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

XV. w dniu 06.09.2012r. w B. będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K.z siedzibą w B.przy ulicy (...)działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu - planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą J. L.w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

XVI. w dniu 08.09.2012r. w B. będąc osobą uprawnioną, jako właściciel podmiotu gospodarczego O. P.T. K. z siedzibą w B. przy ulicy (...) działając w imieniu kredytodawcy (...) Bank S. Apoświadczył nieprawdę w sporządzonej umowie kredytu – planu ratalnego zawartej pomiędzy ww. bankiem, a kredytobiorcą W. P. w ten sposób, iż wskazał nieprawdziwe dane dotyczące przedmiotu kredytowania w postaci kredytu na usługi szkoleniowe podczas gdy w istocie usługi takie nie miały miejsca to jest o czyn z art. 271§1 k.k.;

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 16.04.2014 r. w sprawie o sygn. akt XV K 1213/13 oskarżonego T. S. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 297§1 kk skazał go na karę 3 /trzech/ miesięcy pozbawienia wolności.

Postępowanie karne wobec oskarżonego R. W. na mocy art. 297§3 k.k. w zw. z art. 17§1 pkt 4 k.p.k. umorzył.

Oskarżoną M. K. uznał za winną popełnienia zarzucanych jej w pkt I, II i III czynów i za to za każdy z nich na mocy art. 18§3 k.k. w zw. z 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. skazał ją a na mocy art. 19§1 i §2 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierzył jej karę 100 (stu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych.

Oskarżonego T. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za to:

a) za czyny opisane w pkt I, IV, VII, VIII za każdy z nich na mocy art. 18§ 3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. skazał go, a na mocy art. 19§1 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pobawienia wolności;

b) za czyny opisane w pkt II, III, V, VI, IX ,X i XI za każdy z nich na mocy art. 271§1 k.k. skazał go a na mocy art. 271§1 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pobawienia wolności.

Na mocy art. 86§1 k.k. art. 91§2 k.k. wymierzył oskarżonemu T. K. karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 69§1 i 2 kk, art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec T. S. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 /dwa/ lata.

Na mocy art. 69§1 i 2 k.k., art. 70§1 pkt 1 k.k., wykonanie orzeczonej wobec T. K. kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata.

Zwolnił oskarżonych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Powyższy wyrok, wobec jego niezaskarżenia, uprawomocnił się w stosunku do oskarżonych T. S. i R. W..

Wyrok ten zaskarżyli natomiast prokurator na niekorzyść oskarżonych M. K. i T. K. i oskarżeni M. K. i T. K..

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonych M. K. i T. K.. Na zasadzie art. 427§1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 4 k.p.k. oraz art. 438 pkt k.p.k. zarzucił mu:

1. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonych, polegającą na wymierzeniu T. K. kar jednostkowych po 6 miesięcy pozbawienia wolności za każdy z 2 przypisanych mu ciągów przestępstw i kary łącznej 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, zaś w przypadku M. K. kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przyjmując za równoważność 1 stawki kwotę 10 zł, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowody oraz ustalone na jego podstawie okoliczności przedmiotowo – podmiotowe, a w szczególności stopień winy oraz społecznej szkodliwości czynu, okres działania i liczba czynów przypisanych oskarżonym, uczynienie sobie stałego źródła dochodu z popełnienia przestępstwa, a także wzgląd na cele kary w zakresie jej oddziaływania społecznego przemawiają za wymierzeniem kar surowszych;

2. a w przypadku nie podzielenia argumentacji z pkt 1 obrazę prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 413§1 pkt 6 k.p.k. poprzez zaniechanie dokładnego określenia zastosowanych przepisów ustawy karnej i niewskazanie w podstawie wymiaru kary wymierzonej oskarżonej M. K. art. 60§6 pkt 4 k.k., podczas gdy Sąd stosując nadzwyczajne złagodzenie kary i wymierzając karę poniżej ustawowego zagrożenia, był do tego zobligowany.

Wobec powyższego, na zasadzie art. 437§1 i 2 k.p.k., wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonej M. K. kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, wymierzenie oskarżonemu T. K. kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, a w przypadku nie podzielnia zarzutu z pkt 1, zmianę wyroku poprzez wskazanie jako podstawę wymiaru kary wymierzonej M. K. art. 19§1 i 2 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. w zw. z art. 60§6 pkt 4 k.k.

Apelację w niniejszej sprawie wnieśli także oskarżeni M. K. i T. K.. Zarzucili wyrokowi liczne błędy w ustaleniach faktycznych, mające bezpośredni wpływ na treść wydanego orzeczenia, błędną ocenę materiału dowodowego przez Sąd I instancji, jak również naruszenie zasad prawa materialnego – w tym w szczególności naruszenie prawa do obrony oraz naruszenie zasady prawdy materialnej, tożsamości oraz kontradiktoryjności procesu karnego. W związku z powyższym wnieśli o zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku i umorzenie postępowania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do apelacji oskarżonych zaznaczyć należy, że z uwagi na tożsamość zarzutów podnoszonych w środkach odwoławczych celowym jest łączne ustosunkowanie się do nich.

Omawiane apelacje są zasadne wyłącznie w takim zakresie, w jakim kwestionują ustalenia faktyczne dotyczące świadomości oskarżonych, iż A. S. (1) i R. W. złożyli nieprawdziwe pisemne zaświadczenia o zatrudnieniu bądź prowadzeniu działalności gospodarczej i uzyskiwaniu z tego tytułu dochodów.

Sąd I instancji uzasadniając swoje stanowisko stwierdził, że ustalenia w tym zakresie mają oparcie “częściowo” w wyjaśnieniach A. S. (1), D. S., R. W. i Z. Z.. Ze stanowiskiem takim, notabene nie popartym konkretnymi fragmentami wyjaśnień w/w osób, nie sposób zgodzić się. Z wyjaśnień w/w osób wynika bowiem, że A. S. (1), D. S. i R. W. nie znali nawet oskarżonych. Wszystkie formalności związane z zawarciem kredytów załatwiał Z. Z.. Jedyne A. S. (1) i D. S. mieli kontakt i to wyłącznie z oskarżoną M. K. podczas podpisywania umowy. Przy czym ani oni, ani Z. Z. nie informowali M. K. o tym, że zaświadczenia A. S. (1) o zatrudnieniu w firmie męża są nieprawdziwe.

Uchybienia, których dopuścił się Sąd I instancji w omawianym zakresie należą do kategorii błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku (art. 438 pkt. 3 k.p.k.), mających postać tzw. błędu “dowolności” (wynikającego w tym przypadku z nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów, określonych w art. 7 k.p.k.). Ich konsekwencją – w realiach niniejszej sprawy – jest uniewinnienie oskarżonej M. K. od popełnienia czynu zarzucanego jej w pkt. V części wstępnej zaskarżonego wyroku (vide pkt. I ppkt. “b” sentencji niniejszego wyroku) oraz modyfikacja opisu i kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych oskarżonemu T. K. w pkt. XII i XIII części wstępnej zaskarżonego wyroku (vide pkt. I pkt 2 ppkt. “b” I “c” sentencji niniejszego wyroku). Brak świadomości ze strony oskarżonego T. K. tego, że A. S. (1) i R. W. złożyli nieprawdziwe pisemne zaświadczenia o zatrudnieniu bądź prowadzeniu działalności gospodarczej i uzyskiwaniu z tego tytułu dochodów uniemożliwia przyjęcie, iż udzielił im pomocnictwa w uzyskaniu kredytów. Nie pozbawia jednak jego zachowania cech czynu z art. 271§1 k.k. Wiedział bowiem o tym, że kredyt nie będzie przeznaczony na opłacenie świadczonych przez jego firmę usług szkoleniowych.

Sąd Okręgowy nie stwierdził natomiast uchybień, które rodziłyby wątpliwości co do merytorycznej trafności zaskarżonego wyroku w pozostałym zakresie. W szczególności Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy wskazanych w

petitum środków odwoławczych przepisów kodeksu postępowania karnego ani też błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który mógłby mieć wpływ na treść orzeczenia.

Postępowanie rozpoznawcze w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone poprawnie. W pisemnym uzasadnieniu wyroku poddał logicznej analizie wszystkie dowody. Ustalenia faktyczne poczynił w oparciu o całokształt zgromadzonego oraz ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego (art. 410 k.p.k., art. 92 k.p.k.), który ocenił z poszanowaniem reguł wynikających z art. 7 k.p.k. Stanowisko swoje w sposób precyzyjny uzasadnił w pisemnych motywach wyroku, sporządzonych zgodnie z wymogami, o jakich mowa w art. 424§1 i 2 k.p.k.

Przed wszystkim ewidentnie chybione są zarzuty stricte proceduralne.

Zarzut obrazy art. 2 k.p.k. nie może stanowić podstawy apelacji. Przepis ten bowiem ma charakter ogólny i nie reguluje zasad postępowania karnego w sprawach karnych, a tylko określa cele, do osiągnięcia których służą konkretne, poszczególne przepisy Kodeksu postępowania karnego, mające owe postępowanie ukształtować. Dlatego też przedmiotem uchybienia mogą być tylko te właśnie konkretne, szczególne normy, nakazujące lub zakazujące dokonywania określonych czynności w określonej sytuacji procesowej (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2001 r., V KKN 19/99, LEX nr 51668).

Obraza art. 410 k.p.k. (w zw. z art. 92 k.p.k.) zachodzi wówczas, gdy przy wyrokowaniu sąd opiera się na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej oraz gdy opiera się na części materiału ujawnionego. Dokonanie oceny dowodów w sposób odmienny od oczekiwań strony nie stanowi naruszenia art. 410 k.p.k. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29.01.2014 r., II AKa 261/13, LEX nr1425427 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19.02.2014 r., II KK 17/14, LEX nr 1425048).

Odnosząc się do zarzutów błędu w ustaleniach faktycznych przede wszystkim wskazać należy, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem sądowym zarzut taki jest słuszny tylko wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzuty te nie mogą natomiast sprowadzać się do samej tylko polemiki z ustaleniami sądu (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975 r., II KR 355/74, OSNPG 9/1995, poz. 84).

Nadto samo wykazanie błędu w ustaleniach faktycznych nie czyni takiego zarzutu zasadnym. Zgodnie bowiem z treścią art. 438 pkt 3 k.p.k. orzeczenie (w tym wyrok) ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia. Przy czym o wpływie wykazanych uchybień na treść orzeczenia można mówić dopiero wtedy, gdy zasadnie wykaże się, iż kwestionowane rozstrzygnięcie byłoby w istotny sposób odmienne od tego, które w sprawie zapadło.

Analizując omawiana kategorię zarzutów, m.in. przez pryzmat powyższych dyrektyw, stwierdzić należy, że:

Po pierwsze, Sąd I instancji nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie zarzutów zawartych w pkt. 1, 2, 13, 18 przyjmując, że:

- a) T. K. prowadzi działalność gospodarczą, gdyż sam oskarżony podczas rozprawy (k. 416) tak podał;
- b) w dniu 12.010.2012 r. z T. K. zawarł umowę wspólny znajomy M. i T. T. S.;
- c) w druku umowy kredytu-planu ratalnego oraz limitu (...) wprowadzono (komputerowo) informację, że H. K. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą M. (...) i uzyskuje z tego tytułu dochód w kwocie 1.500-zł.;
- d) oskarżony T. K. podpisał, jako jedną z niewielu, umowę w szkole tańca z J. L..

Dodać należy, że apelujący na poparcie swego stanowiska w zakresie zarzutów z pkt. 2 i 13 przywołują argumenty nie pozostające w żadnym logicznym związku z kwestionowanymi ustaleniami Sądu I instancji.

Po drugie, zarzuty z pkt. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 24, 25, 26, 27 notabene w większości kwestionujące zdania wyrwane z kontekstu, są wynikiem odmiennej oceny dowodów i nie są w stanie skutecznie poważić ustaleń Sądu I instancji będących wynikiem wnikliwej, wszechstronnej i logicznej oceny i analizy wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, co istotne – we wzajemnym powiązaniu. Zważywszy, że Sąd I instancji odniósł się do szeregu kwestii podniesionych w apelacji zbędnym jest odnoszenie się w szerszym zakresie do zarzutów i argumentów na ich poparcie. W tym miejscu podkreślić jedynie, że Sąd Rejonowy wykazał w sposób logiczny i przekonujący, dlaczego uznał za wiarygodne wyjaśnienia T. S. i zeznania A. S. (2) składane na etapie postępowania przygotowawczego oraz z jakich powodów nie dał wiary ich wyjaśnieniom bądź zeznaniom złożonym podczas rozprawy.

Na marginesie, T. S. oraz A. S. (2) po odczytaniu im dotychczasowych wyjaśnień/zeznań de facto potwierdzili je. Nie byli też w stanie w sposób logiczny wyjaśnić powodów zmiany swoich wyjaśnień bądź zeznań.

Dodać należy, że obowiązująca procedura karna nie zna instytucji „wyłączenia” wyjaśnień oskarżonego bądź zeznań świadka. Fakt, iż oskarżony (świadek) składał w toku postępowania karnego odmienne wyjaśnienia (zeznania), co nie należy do rzadkości, sam przez się ich nie dyskwalifikuje, ani też nie powoduje „wyłączenie ich” z materiału dowodowego. Wyjaśnienia (zeznania) te stanowią dowód w sprawie, który, tak jak każdy inny podlega ocenie sądu według zasad wskazanych w art. 7 k.p.k., tj. w konfrontacji z innymi dowodami, zgodnie z zasadami logicznego rozumowania.

Po trzecie, z punktu widzenia odpowiedzialności karnej oskarżonych za przypisane im czyny nie ma znaczenia:

- a) czy T. S. był kiedykolwiek w siedzibie firmy (...) (pkt. 9);
- b) że Sąd I instancji omyłkowo przyjął, iż umowę kredytową z H. K. zawarł oskarżony T. K., nie zaś (...) Bank S.A. (pkt. 10);
- c) że Sąd I instancji użył niefortunnego określenia, iż oskarżony T. K. „zaaprobował” nierzetelne pisemne oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej przez R. W. (pkt. 17);
- d) czy kredytobiorcy mogli swobodnie dysponować kwotami figurującymi w §1 pkt. 2 umów kredytowych, czy też stanowiły one prowizję banku za udzielenie kredytu (pkt. 19 i 20);
- e) jak (...) Bank S.A. oceniał działania oskarżonych (na marginesie, jak wynika z zeznań A. P. – ówczesnego dyrektora placówki, oskarżeni nie wtajemniczali go w rzeczywistą działalność, jaką prowadzili), bądź z jakiego powodu zainicjowano postępowanie karne;
- f) jakiej treści umowę z (...) Bank S.A. zawarł sam oskarżony T. K. (umowa ta nie stanowi przedmiotu procesu).

Reasumując, zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie są w stanie podważyć stanowiska Sądu I instancji, a zwłaszcza w zakresie zasadniczych ustaleń faktycznych (w przedmiocie zrealizowania przez oskarżonych podmiotowych, jak i przedmiotowych znamion zarzuconych im czynów).

Nie budzi zastrzeżeń kwalifikacja prawna przypisanych oskarżonym czynów, szczegółowo omówiona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Należy jedynie podkreślić, że oskarżony T. K. doskonale zdawał sprawę z tego, że przedmiotem kredytowania nie będą usługi szkoleniowe. Żadna z osób figurujących w zarzutach, z wyjątkiem J. C., nie uczestniczyła ani też nie deklarowała uczestnictwa w kursie tańca (na marginesie, J. C. na kurs tańca przeznaczyła kwotę ok. 1.000-zł.). W tej sytuacji nie ulega wątpliwości, że T. K., będąc osobą upoważnioną do podpisywania umów na rzecz (...) Banku S.A. poświadczal w nich nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne. Bank zgodził się bowiem na kredytowanie usług szkoleniowych świadczonych przez firmę należącą do oskarżonego (vide §1 pkt. 3 umowy o współpracy z dnia 7 września 2011 r.). Tym samym dopuścił się przestępstw z art. 271§ k.k.

Podkreślić nadto trzeba, że przestępstwo określone w art. 297§1 k.k. należy do grupy przestępstw abstrakcyjnego zagrożenia. Ma zatem formalny charakter. Dla realizacji jego znamion nie jest konieczne wystąpienie skutku, na przykład w postaci szkody majątkowej. Społeczna szkodliwość opisanych w art. 297§1 k.k. zachowań wyraża się w samym zagrożeniu stwarzanym przez sprawcę dla dóbr chronionych prawem. Przestępstwo to jest popełnione już wówczas, gdy sprawca przedłoży podrobione lub przerobione albo stwierdzające nieprawdę dokumenty albo nierzetelne pisemne oświadczenia, chociażby nie doprowadziło to do uzyskania kredytu (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2014 r., II AKa 421/13, LEX nr 1428294). Dlatego też z punktu widzenia jego realizacji nie ma też znaczenia, czy warunki kredytów zawieranych za pośrednictwem firmy należącej do oskarżonego T. K. były korzystniejsze od warunków kredytów gotówkowych oferowanych bezpośrednio przez (...) Bank S.A. oraz czy bank ten poniósł straty z tytułu przedmiotowych przestępstw.

Na marginesie, w kontekście powyższego bezzasadne są zarzuty obrazy art. 167 k.p.k. i art. 366 k.p.k., do których notabene Sąd Okręgowy odniósł się w postanowieniu z dnia 11 grudnia 2014 r. (vide k. 577v).

Wymiar orzeczonych wobec oskarżonych kar jest niemal identyczny, jak wymiar kar orzeczonych przez Sąd I instancji. Wynika to z tego, że Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie oceny m.in. stopnia winy oskarżonych i społecznej szkodliwości przypisanych im czynów, na które mimo wszystko wpływa fakt, że kredyty zostały spłacone bądź są spłacane (w związku z czym bank nie poniósł szkody). Niewielka, wręcz symboliczna różnica w wymiarze kar jednostkowych orzeczonych wobec T. K. wynika z „przesunięcia” dwóch czynów z jednego ciągu przestępstw do drugiego. Uniewinnienie M. K. od popełnienia jednego z czynów nie miało wpływu na prawno-karną ocenę jej zachowania, a tym samym wymiar orzeczonej wobec niej kary. Biorąc pod uwagę nadto właściwości i warunki osobiste oskarżonych (m.in. ich dotychczasową niekaralność sądową) oraz cele kary, zwłaszcza w zakresie wychowawczym, orzeczono:

a) wobec M. K., przy uwzględnieniu art. 60§6 pkt 4 k.k., karę 1.000-zł. grzywny;

b) wobec T. K. za:

- ciąg przestępstw obejmujących czyny z art. 271§1 k.k. karę 7 miesięcy pozbawienia wolności;

- ciąg przestępstw obejmujący czyny z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 271§1 k.k. 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wobec oskarżonego T. K. uzasadnia związek przedmiotowo-podmiotowy między poszczególnymi zachowaniami (podobna motywacja i charakter czynów, zbliżony okres działania), zaś warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności pozytywna prognoza kryminologiczna (nie karany, prowadzi ustabilizowany tryb życia).

W związku z powyższym rozstrzygnięciem dezaktualizowały się zarzuty zawarte w apelacji prokuratora, a zwłaszcza skądinąd słuszny zarzut obrazy prawa materialnego, art. 60§6 pkt 4 k.k. Przepis ten daje sądowi możliwość (po spełnieniu wskazanych w nim przesłanek) orzeczenia kary innego rodzaju niż kara wskazana w sankcji danego przepisu (zamiast kary pozbawienia wolności – kary grzywny albo ograniczenia wolności”). Dlatego winien być uwzględniony w podstawie wymiaru kary (co uczynił Sąd Okręgowy).

Dodać należy, że brak wskazania w/w przepisu w podstawie wymiaru kary czyni sentencję wyroku nieczytelną. Wymierzona kara nie odpowiada bowiem sankcji przepisu wskazanych w podstawie jej wymiaru.

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogłyby mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku należało orzec, jak w pkt. II sentencji niniejszego wyroku.

O opłatach za drugą instancję orzeczono na mocy art. 2 ust. 1 pkt 3 (wobec T. K.) i art. 3 ust. 1 (wobec M. K.) Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223), zaś o pozostałych kosztach sądowych na podstawie art. 636§1 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k. Na pozostałe koszty sądowe złożyły się:

- koszty uzyskania informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego w kwotach po 30-zł. (art. 618§1 pkt 10 k.p.k. w zw. z §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego /Dz. U. 2014 r. poz. 861/);

- koszt doręczeń wezwań i innych pism – ryczałt – w kwocie 20-zł. (art. 618§1 pkt 1 k.p.k. w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym /Dz. U. z 2013 r., poz. 663 j.t./).